

A MI LAPUNK

Egész évre . . . 20 korona.
Egyes szám ára . . . 2 korona.

Megjelenik (juliuss és augusztus kivételével) havonként egyszer.

DIÁK- ÉS CSERKÉSZUJSÁG

Szerkesztő: SCHERER LAJOS

Társszerkesztő: TAMÁS LAJOS

Főmunkatárs: Dr. FENYVES PÁL

Előfizetést, hirdetést, cikket, lapközleményt Scherer Lajos címére kell küldeni

Lučenec, Madách-utca 11. szám.

„Ki éltét magasabb célnak szenteli, ne várja, hogy ön-maga fogja éldelni gyümölcsseit: sok idő kell, míg a mag, melyet az emberiség mezején elhintétek, gyümölcsöket érlel.” EÖTVÖS.

ŐSZ.

Irta: TICHY G. GYÖRGY.

Messze, ent a szürkén sárguló nagy hegyen ülök csendesen. Tekintetem a völgyekben kalandozik és hosszan, mohón szívom magamba az ősziiesen tomboló színek szédítő karneválját.

Valaki szóltlanul megérinti a karomat. Felnézek. Mellettem egy őszbecsavarodott szakállú ember ül és fáradtan nyújtja felém reszkető kezét:

— Látod, ez az Ősz . . .

Nem lepődöm meg, csak egy kissé fázósan összébb vonom a kabátom gallérját és lassan kövelem az öreg réveteg szemejárását, amint jólesően simogatja végig ezt a haldokló Életet. Szinte rajongva nézi, amint a vörös-sárgában ömlő erdők fájdalmasan hullatják a bársonyos könnyüket, a kis madarak hattyudalainak kísérete mellett. Egy mókus szomorúan játszva ölelgeti kedvenc fája sápadt lombjait és amikor egy-egy levél lehull, kétségbeesetten kap utána; vissza akarja tartani. A pinyőke nem talál már buvóhelyet a megrikkult lombok közt és ijedten rejtőzik el egy tüzipirosan égő bokorban.

A földeket, mezőket letarolták, csak egy-egy kukorica-karó mered még az égnek itt-ott. Fölöttük az utolsó hollócsapat száll el nehézkesen, szárnyukat lemondóan verdesik, mintha bizony nehéz szívvel vonulnának más vidék felé. Az elhagyatott úton egy kis nyúl lakmározik búsan egy nagy répán, amelyet valamely szekér ejtett el. Még egy eltévedt méh zümmög el mellettünk, keresve a kései virágot.

A kiszáradó fűben sincs már élet, fakón, élettelenül hevernek el a fűszálak a száraz földön. Kinek kell a kihalt ország? . . . De mégsem! Ott egy kis fekete bogár kapaszkodik felfelé a sárga fűszálon. Nagyon erőlködik szegényke. És még ujjába kerül egy másik fűszáll is. Kikerüli szépen és csak tör fel fáradhatatlanul, keservesen. Nagysokára fel is ér a szál végére, ott aztán átfordul és visszaesik újból a földre, háttal. S úgy marad mozdulatlanul . . .

Csöndes szél szánt végig és haragosan felborzolja a vizet, majd mintha megborzadna, lágyan összerázkódik és az ég bús-szürke felhői sejtelmesen lehelik a Halált . . .

Egyszerre azonban alulról vig beszéd és kiabálás hallatszik. Ifju, kis had törtet fölfelé nevetve, bizakodva, erősen:

— Nézzétek, mily gyönyörű szép táj!

Saját maguktól megittasulva, lelkesülten szemlélik a haldokló természet színpompáját. A természet elvégezte kötelességét, dolgozott, odaadta munkássága gyümölcsét az embernek és megérdemelten pihenni tér — most az emberen a sor, folytatni az életet.

— Nézzétek, milyen szép!

A fák kinn tetszelegve mutogatják pompázó köntösüket, a madárkák vigan dalolnak párjuknak, a mókusok incselkedve folytatják bohó játékuakat, a földek mint terített asztal kínálják az elszórt magot, gyümölcsöt és fényes lakomára csábítják az erdők és mezők lakóit. Csupa buja szín

és hang, minden csupa Élet!

S a leáldozó nap arany sugarai hatalmas lávafolyamként árasztják el a hegyeket, völgyeket és az embereket, egymásra ölelve az egész Természetet.

És az ősz szakállas ember eltűnt melőlem . . .

serkészek a tengeren.

Irta: Farkas Gyula dr.

(Vége)

Ütemesen merültek az evezők a hullámokba. Megint ellenszél volt. Karjuk, csuklójuk az első órában még fáj, a harmadikban, negyedikben már gépiesen lapátolták a vizet. A hetedikben belekerültek a dagályba. A kanu felett össze-összecaptak a hullámok. A fiuk összeszorították a fogukat: Mindig csak tovább! A nyolcadikban kikötöltek.

Falu húzódott a part hosszában. A faluban pünkösdi hangulat. A parancsnok ma nyugalmas, száraz szállást, jó vacsorát akart a fiuknak biztosítani. Szerzett is mindjárt egy szénapadlást a kikötő közelében. A fiuk felcipekedtek oda jó kedvvel, vacsorátvárón. A vacsora is főtt már alul a konyhában, rizskása. A parancsnok a faluba ment, eltörölt a kormány, azt kellett megjavíttatni.

A fiuk az átázott takarókat, sátorlapokat, fehérnemüket száríttgatták. Kiterítették a kikötőben egy gőzbárka fedélzetére. Lent is lehetett volna, de így sokkal érdekesebb volt. A gőzbárka elhagyottan horgonyzott és kötélén kellett felmászni a tetjére. Hiszen hamburgi tengeri cserkészeknek nyolcórái evezés, álmatlan éjszaka után, meg sem kottyán, jól esik még egy kis szabadorna.

Sajna, a gőzbárka tulajdonosa nem így gondolkodott. Eppen félittasan került elő valamelyik korcsmából. Szitkozódva hajította a takarókat a vízbe (pedig éppen hogy megszáradtak) és a csónakokat lefoglalta „kártérítés fejében“ (merthogy a gézengúz cserkészek az egész gőzbarkát tönkretették).

Ugy látszik, a pajtatulajdonos valami atyafia lehetett, mert az még tízperces ultimátumot nyújtott be a szénapadlás kiürítésére. Amikor a parancsnok visszaérkezett a hajóáctól, a csapat a falu főterén „táborozott“ a felhalmozott tarka felszerelésen, a szakácsok búsan ültek a félgőfőtt rizs előtt, a falu gyermekei tátott száj-

jal bámulták őket és a két csónakot a gőzbárka őrizte markos fiaival.

A csapat hősi kéztusára gondolt, de a parancsnok óvatosabb volt és a falu csendőrért hajkurászta fel. Jegyzőkönyv, kézilámpa mellett elfojtott szitkok, végre a csónakok felszabadultak. Ujra cipekedés. Az új szállás, egy tornaterem félórányira volt. Az éjszaka varázsos, a szél elállt, a telehold megfürdött a vízben. Éjfél már régen elmúlt Csendben fogyasztják el a kihűlt, félignyers rizst, aztán levetették magukat a kemény padlóra. Kurtak nem irt senki!

Nem sokáig aludhattak! A dagály-apály parancsolt. Kilenc órakor már vizen kellett lenniök, mert különben az egész nap elvész. Igaz, hogy lehetett volna egy napot pihenni, de akkor nem érték volna el a célt: Neuwerk szigetét az Északi Tengeren. Pedig hát a cél az minden. Az ég borús volt, az ellenszél viharrá vadult, az Elba beleszélesedett a tengerbe. A gyomrok émelyegtek, a kinempihent fáradtság égetett, a szemek le-leragadtak, az evezők ólomnehezek voltak.

Már a hatodik órája eveztek. Lindwurm nehezen bírja. Mindinkább elmarad a Balmung mögött. Itt-ott még látják a hullámok között feltűnni a Balmung keskeny árbócat, egyszerre hiába mereszlik szemüket. A partok elvesztek. Csak balra húzódik egy homokpad, rajta fatornyok útjelzőül. A hullámok fenyegetően tarajosodtak. Ha ellankad a kormányos, a könnyű csónakot egy pillanat alatt felborítják. Így is megtelítették vízzel. És nem mentek előre. Hiába harapdálták ajkaikat véresre az erőlködéstől, karjaikban már nem volt erő. Csak pár perc pihenés kellett volna, de a viharzó vizen pihenni nem lehet. Itt harcolni kellett életre-halálra.

Végre nem ment tovább. A homokpartra irányították a csónakot. Menekvés ott sincs. A dagály már nyeldeste a szélét és ha egészen előnti és őket ott találja, akkor végük. De talán kimeríthetik a csónakot! A kikötés sikerült, sietni kellett! Lázasan munkába hozták a szivattyút. A csónakot mindig kijebb kellett húzni, a víz már térdüket nyaldosta ott, ahol pár perccel ezelőtt szárazon álltak. Már majdnem mindegy volt nekik. El voltak tikkadva, gyomrukát émelygőn égette az éhség, minden ételmiszer a Balmungon volt. Legjobb lett volna lefeküdni és várni a véget.

— „Mit adnék egy darab száraz kenyérért!” — kiáltott fel kétségbeesetten Helmut. Rolf felordított, megtalálta a megvetett banánokat, Kurt banánjait. Mindegyiknek jutott kettő. Le sem hántották a héját, úgy rántották le a fogukkal és falták... Mintha csoda történt volna: frissen ugrottak be a csónakokba, nekitaszították a hullámoknak, ismét küzdöttek, de előre mentek. Alig félóra és feltűnt a Balmung fehér vitorlája; már kétségbeesetten kereste őket.

Éjszakai pihenőre egy a tengerbe torkolló folyó partján kötöttek ki. Csendes őrház előtt sátrat vertek. Az őr előttük állt és mosolygott. A lebukó nap bíborra festette a sima folyócska tükrét, a másik parton tehéncsorda kolompolt. A vezető a forró kakaót osztogatta ki. Oly csendes és békességes volt a világ, oly szép az élet. Helmut levelet irt Kurtnak:

... Már kiértünk a tengerre. Az út nagy-szerűen folyik, sok izgató kalandunk volt, csak azt sajnáljuk, hogy Te nem vagy velünk. De sokat gondolunk Rád. Erről élőszóval bővebben. Mindnyájan ölelünk.“

A tengeri ut folytatása nem érdekes. Másnap megfordult a szél és a két csónak dagadt vitorlával száguldott a cél felé! Evezőre nem volt többé szükség. Banánokra sem. De azért Kurt mindennap megkapta a maga levelét.

A szeretet útja.

Irta: Egri Viktor.
(Befejezés)

Minden anya ezt mondja... De mért van az, hogy egyszer mégis fellobban a gyűlölet a gyerekekben!... Mert ti anyák, akik fegyvert adtok a gyermek kezébe, megölik benne a jót. Azt a kevés jót és nemeset, amit ápolni, élesíteni, óvni kellene.

— A fegyver is kell, a védelemre kell! Kell, mert aki nem ellenkezik, azt letapossák! — hátorodott föl az anya, amint megértette Mihályt. És Mihály lázas arccal az anyához jött és rajongva mondta:

— A csöndes és tüdő emberek munkájából fámad a megváltás. Mindig ezek a néma, tüdő emberek viszik előre a világot... A tüdő fegyvere minden fegyvernél erősebb, mert az igazság szava szólal meg benne! A minden anyákról szólok, az anyák fegyveréről: a jóság-

ról, a szeretetről. Persze, mindaddig mintha csak meddő sivataghomokra hullana a mag, mig ti anyák nem tápláljátok szeretettel a gyermeketek lelkét, amig ti anyák nem fogjátok megérteni, hogy az idegen, a francia, az orosz vagy a néger anyának is rettentő a fájdalma, amig az ő kinja a ti lelketeket csakugy nem tépi, mig könnye, jajja meg nem indit és nem markol belétek, mikor ő borul sirva a halott gyermekére.

Az anya a gyerekekhez ment, megsimogatta haját és kivette kezéből a játékpuskát. Zavartan hallgatta Mihályt és egyszerre fölremlt előtte, hogy ismerős az, amit mond; valamikor kuszán, homályosan járt már ilyesmi a fejében, — a nehéz esztendőkből, amikor otthon, a felvidéki faluban meghallották az ágyutüzet és eszébe jutott a küzködő embere.

— Ugy érheti magát is ez a szomorú sors, mint azt az idegen anyát. Annak pedig nem lesz könnye, részvéte, nem lesz elhidegült, közönyös szívében szeretet és sajnálat, — szólt Mihály.

— Az én fiamra ne mondja senki, hogy az apja sanyaru sorsára juthat. Neki nem kell vérontás és háború! — felelt kiegyenesedve az anya és nagy ivben rácsapta térdére a fapuskát.

— A puskám! — jajdult fel a kisfiu és sirva kapott ellőrött játéka után.

— Mit tett? — pillantott Mihály szigorúan az asszonyra.

— Az én fiam nem szívott gyűlöletet magába az anyatejjel! — mondta az anya keményen és eltolta a szoknyájába kapaszkodó, síró gyereket.

— Gyere ide, kisfiam, — hajolt le Mihály a gyerekekhez. A gyerek ráemelte könnybelábadt szemét.

— Add oda a puskámat, az aranypuskámat, ti gonoszok! — fakadt újra sirva.

— Miért tette épen most, a gyerek előtt? fedte meg Mihály az anyát. Ekkor eszébe jutott, hogy narancs van a zsebében. Kivette és a kisfiúnak adta.

— Harapj csak bele! — unszolta a gyereket, aki csodálkozva, félénken forgatta összemaszatolt kezecskéjével a sose látott gyümölcsöt és már minden bánatot felejtett. Bele is harapott a kesernyés héjba és nevetett...

Mihály köszönt és csendesen kiment. Az anya soká nézett utána, rángó, eltorzult arccal,

aztán lehajolt a gyerekekhez és kitépte kezéből a narancsot.

— Veszek neked puskát, újat, szebbet. Na, ne böggj! — szólt ingerülten a gyerekre. Bántotta a leckéztetés. Hogy miért tette éppen most? Hát mert jónak látta! Kinek mi köze hozzá!

De valami nem hagyta megnyugodni. Kiment a kerítés elé és tenyerével beárnyékolta szemmel nézett a távozó után. Még látta, amint az alkonyuló nap búcsúsugaraival előtött mezei útra tér és födetlen fővel az eső harmatától csillogó mezőnek tart. Valami nagy békét és megenyhülést érzett, ahogy nézte.

És Mihály, a tanító, most arra gondolt, hogy aki egyszer rátért a szeretet útjára, annak végig kell járnia, bármilyen tövises, amíg a százszor, ezerszer megisméllődő mérföldkövek mentén eljut végre az igazi boldogságig. Az anya pedig visszament a konyhába, az összetört fapuskát elrejtette a szekrénybe és sóhajva elővette az ura háborus fényképét. Addig nézte, míg a szeme megnedvesedett. Aztán lehajolt a gyerekekhez, ölébe vette, nagy tuláradó szeretettel átölelte és a sirástól még remegő apró gyermekszájra rátapasztotta meleg ajkát...

Cserkész vagy?

Cserkész vagy? Nem hiszem. Ajkad ha ezt mondja: Szájhős vagy, nyomorúlt, csapnivaló szolgál. Hitvány elvet árulsz cifra ruha alatt, Ha cserkészsé csak a cserkészuha avat!

Cserkész vagy! Elhiszem. Ajkad bár nem mondja: Mikor minden tetted a köz lelkes gondja. S hűségssz szolgálát, testvéri szeretet Szerényen serényen emberek közt vezet.

Cserkész vagy? Nem hiszem. Ajkad ha ezt mondja: Divathősöknek léssz szánandó bolondja, Aki kipked-kapkod, hazug, lomha, préda, Szélmalom, kereplő, goromba és céda.

Cserkész vagy? Elhiszem. Ajkad bár nem mondja: Ott látlak nagybuzgón hittel a templomba. Ott látlak dalolva erdön, mezőn, réten S első közt erkölcsben, komoly mérközésben.

Cserkész vagy? Légy is az: hittel, tettel, szóval! Ismerd meg magadat. Első légy a jóban! S lelked tisztaságát ne szennyezze semmi... Tudj hinni, akarni, bizni, cselekedni!

Andorka Lajos.

Itáliai útiképek.

Mátrai Guidó.

(Befejezés)

Rómában megjártuk a szent és világi helyeket egyaránt. Őszentsége a pápa is fogadott bennünket. Elvégeztük a szentévi zarándoklattal járó lelki köteleességeket is, de ezek már annyira egyéni élmények, hogy téged aligha érdekelnek. A vatikáni hittérítői-kiállításon láttam a mohikának és apacsok indián szobraiát Mondhatom neked, igaza van May Károlynak, nagy kár ennek a büszke és szép emberfajnak a pusztulása. Az egyik gyönyörű harcost ábrázoló sastollas szobor előtt sokáig álltam. Mintha Winnetout, az apacsok nagy főnökét láttam volna... Emlékszel még rája? A többi sápadt-arc közömbösen ment el mellette, én azonban hódolattal köszöntöttem a pompás vörös főnököt.

A majdnem egyheti római tartózkodás tetsileg és szellemileg kimerített bennünket. Istennem, annyi ott a látni, élvezni és tanulni való! Örüllünk szinte, midőn megindultunk hazafelé. A sok eső miatt is kellemetlenebb volt most ott, mint máskor, tehát könnyű szívvel bucsuztunk tőle.

Firenzében félnapot, Velencében és a Lidón majdnem két napot töltöttünk. Itt már pihentek voltunk s a szép velencei éjszakát gondolázással akartuk felejthetlenné tenni; de nem sikerült. Hideg szél támadt fel este s bizony a gőzbárka elzárt helyére huzódva mentünk haza a Lidón levő szállásunkra. Hiába, a rossz időjárás Itália kék ege alatt s Velence lagunái felett is rideggé teszi a szívet s kiöli az ábrándos poézist. Vacsora után kabátba burkolódzva mentünk sétálni a tündéri szigeten, de a délszaki növények fázósan remegtek a kertekben s a tündérek bezárkóztak az illatos virágkelyhekbe az udvariatlan szél elől.

Másnap reggel megindultunk Triest felé. Mikor a Piavén vonatunk átbogott, sok-sok virág hullott a folyóba, melynek vize annyi magyar vérétől pirosolta a világháboruban és nem egy szemből könnyek is törtek elő a szomorú emlékek hatása alatt.

Triestben jó félnapunk volt még s ezt igyekeztünk kihasználni, hogy elkölsük maradék olasz pénzünket. Mindenki jókedvű volt és alig találta helyét, csak Karcsi nem...

Őt az útlevel elvesztése bántotta. Rómában a konzulátus nem tudott segíteni rajta, a követségre már el sem ment.

— Lesz, ami lesz, — mondotta egykedvűen.

De most, mikor a veszedelem már közel

volt, ismét lenyügözte a gond

Beszállás előtt még 8 lírám maradt.

— Mit vegyek rajta? — szavazlattam meg társaimat.

— Csokoládét az ótra! Éppen 8 líra egy nagy tábla finom ennivaló csokoládé!

Hát evvel a csokoládéval ugyancsak becsapódtam. Az előkelő üzlet éppen nem előkelően bánt el velem. Megvettem, kifizettem, bepakolták, és mentem vissza az állomásra.

Éjjél felé értünk az olasz határállomásra. Ezer tervet kieszeltünk addigra, hogyan csempésszük át Elemért a határokon. Az olaszoktól nem nagyon rettegtünk, de a jugoszlávoktól mi magunk is féltünk, mert itt szigorubb útlevélvizsgálatra kellett elkészülnünk,

Pedig fordítva történt!

Az udvarias olasz határőrség gombán felverte éj közepén az egész vonatot, előkövetelle az útleveleket s ráűtötte mindegyikre a bélyegzőt. Karcsit azalatt „vizért“ küldöttük egy üveggel és csak a megbeszélte jelre tért vissza a kocsiba, amikor a veszedelem már elmúlt... A marcona jugoszláv határőrség szeliden átengedett bennünket minden vizsgálat nélkül...

Ennek öröme elévettem a csokoládét és közprédára bocsátottam... De bizony szó sem volt finom dologról. Durva, rossz-szinű, mogyoróval „töltött“ masszát találtunk az elegáns papirosban.

Bosszusan néztünk össze.

Az elegáns üzletben evvel cserélték ki szinte szemem láttára a 8 lírás finom ennivaló csokoládét csomagolás közben.

Ez is egyéni élmény, a mi részünkről, de gomba merészség a kereskedő részéről. Bizonyos, hogy ezt a kis „kalandot“ nem egyhamar törli ki az idő itáliai emlékeim közül.

ÖSZ.

*Sárga levéllel van az út tele,
Lelull a fáknak lombja, levele.
A barna földön süppedő avar,
Mint bús szemfedő, mindent betakar.*

*Haldokló virág, hervadó határ,
Csak a megrázó temetésre vár.
— Így járunk mi is sorba emberek,
Mint a virágok, mint a levelek.*

Klimits Lajos.

A szomorúság bohócai,

pojácái, akiknek a szívük összetört — mint ahogy egykor a körükbe tuszkolt és minden szenvedésüket alázatosan átszenvedett büszke, the King of Life, „az élet királya“: Wilde nevezte el a társadalom e roncsait — a darócruhás fegyencek előtt tartott előadást nemrégiben Roald Amundsen, az északi sark szerelmese.

Mialatt Amundsen a végtelen jég birodalmában egyre csak előre szárnyalt célja felé, pillanatnyi megszakítás nélkül szembenézve kétes sorsával, azzal a tudattal, hogy hátha ebben a zordon szépségű megfagyott sívárságban havazik rá az örök szemfedő, ez alatt az idő alatt milliónyi népek aggódó lélekkel, türelmetlenül várták a róla szóló híreket. A türelmetlen várását kiformázták az érdeklődés különböző okai. Az apró gondokba temetett tömegek Amundsenről beszéltek, mert valami friss, érdekes szenzációról mégis kell, illi beszélni és akkor éppen ez a találgatás divolt: eléri-e Amundsen az északi sarkot, viszszajön-e még vagy sem? A tudományos világ éber figyelemmel kísérte utját és kíváncsi volt, hogy vajjon Amundsen hoz-e részükre néhány új adatot, eddig nem ismert fogalmat, amivel növelhetik majd a középiskolás gyerekek műveltségét. Hazája önmaga erejét látta meg fia cselekedetében és lázasan boldog volt, hogy eltörölte a kis nemzet értelmét és beigazolta a kis nemzetek hivatását a nagy nemzetek életében. A kultúra pedig eldicsekedett Amundsenrel és titokban mindenki örült annak, hogy Amundsenje született e világnak, aki expedíciójával szimbolizálta az emberiség hatalmát a Földön.

Az északi sark hőségének a tette eljutott az oslói fegyház furcsa öltözetű rabjaihoz, akiket a társadalom vezekelni küldött a cellák rideg falai közé, mert megfélemedeztek magukról, mert a lelkiüket sötétre árnyékolták az elkövetett bűnnel. És az oslói fegyház kitagadott lakói jól tudják, hogy nekik a társadalom akkor sem bocsátja meg többé vétküket, ha bűnhődésük után új életet kezdenek: a darócruhát ezentul is meglátnak rajtuk és a mostoha bánásmód sirukig kíséri el őket. Ezek az összetörtszívű emberroncsok, akik száználmas nézésükben hirdetik a megbánbűnüket, amelyet valaha gyáván, aljas módon véghezvittek, Amundsenben keresték és találták meg az Embert, a Férfit. Az ő cselekedete, igaz bátorsága belenyult a tökéletlen, szenvedő lelkiismeretekbe és a fegyház rabjai arra kérték a fogházfelügyelőt, hogy közölje velük rendszeresen az expedíció eredményét. Amikor végre hazajött Amundsen és lelkesen ünnepelték az országban, a rabok egyike versei írt hozzá s abban küldték el a fegyencek határtalan tisztelgését az Embernek, aki öntudatlanul bennük, a darócruhába bujtatott szegényekben is, emberség után kutatott. Az ötvenhárom éves fehér szakálu, ezüstös haju Amundsen, a jégmezők szerelmese

pedig, mivel pusztító fagyban látta már a Nap éjféle sugarait a havas mezőkön lilásan ragyogni s hideg északarki szél metszette az arcát, nagyon meleg szívével elment az oslói fegyházba és az igazgatóság engedélyével egy teljes óráig mesélt újtjáról a raboknak. Így köszönte meg a fegyenceknek az örömet, amit a verssel okoztak néki. A rabok megilletődött érzéssel szívták fel tövises lelkükbe Amundsen előadását és szégyen nélkül, becsületesen néztek a fehérhaju hős, a Férfi nyugodt szemébe. Elfelejtették, hogy ők a szomorúság bohócai, a véresszívű pojácák és megint embereknek hitték magukat, annyira, hogy a végén könnyezve énekeltek el a nemzeti himnuszot.

Roald Amundsennek, az északi sark titokzatos idegenségének életrajzában nem maradhat ki az emberi értéket legszebben és leggazdagabban megvilágító cselekedete: az oslói fegyencek előtt tartott előadása.

Lekszikon.

Bab és a Krivány.

Irta: Sipos Győző.

(Vége.)

Az ég szeplőtelen tiszta volt. Varázsos, megnyugtató, a legszebb kék szín. Csupán északon a Roszudec sziklacsucát övezte körül fehér gallér gyanánt egy finom selyemfelhő. Mögötte lengyel hegyek napkődös óriási sorakoztak és tűntek el a látóhatár peremén. Szépen látszott a völgy a látótáron, amelyen 48-ban az oroszok jöttek be. Alattuk délnek az a sztrecsnói hegytető, amelyen Szerdahelyi 80 honvéddel ellenállt az orosz óriásnak és amelyen a monda szerint piros virág nő a hős vitézek piros véréből. A hegytető alatt a Vág közvetlen partján egy, szemnek szokatlan meredek sziklán áll szürke, rongált falaival Sztrecsnóvára, a Wesselényiek ősi fészke.

300 évvel ezelőtt ott lakott Bosnyák Zsófia, Wesselényiné, aki a monda szerint gyalog ment át télen a Vág jegén, a hómezőkön keresztül Tyeplicskára, hét kilométernyire, éjnek idején, lopva a templomba; szolgálja mezitláb ment utána és lába nyomába lépve nem fázott. Sztrecsnó várával szemben, a Vág tulsó partján, emelkedik Óvár; ez állítólag még a magyarok bejövetele előtt épült. Századokig a Pongráczok-é volt.

Ezentul délnek a nap aranyköde terül a mélyre, csak egy északkelet felé kanyargó folyó fénylik alatt rejtlemesen, a Vág és egy másik folyó ezüst csíkja, a Túréc-é, amely a körmöci hegyek elmosódott messzeségében tűnik el.

Keleten az Alacsony-Fátra hosszú hegláncja és a Magas Tátra roppant tömege között a Vág szép völgye, a Szepesség. A két hegység között a látóhatárt a Branyiszko zárja el. Rózsahegy kis része is látható.

Ime, egy pontról beláthatom azt a messze vidéket, amelyet a nyáron tíz nap alatt bebarangoltam. Fölsímerem a stureci hágót, amelyről az ember a vadregényes, csodaszép alsó-szarvasi völgybe jut. Fölsímerem a hegyet, amely eltakarja Besztercebányát, azt a bájos városkát, ahol csak egy napot töltöttem és mégis örökre megszerettem. Ilyennek képzeltem álmaimban azt a várost, ahol életemet szeretném eltölteni.

Fölsímerem a Gyömbért, a Királyhegyet. És a Királyhegyet nézve eszembe jutott Dobsina, Sztracena, Krasznahorka, Szadellő. És ezekkel párhuzamosan a Tátra fenséges óriásai. Nem voltam biztos benne, melyik a Lomnici-csúcs, melyik a Gerlachfalvi és mégis magam előtt láttam őket.

Emlékek jutottak eszembe. Kedves, bájos emlékek, veszélyes és mégis kedves emlékek!

Ahogy a szemem a mélybe révedt, az örök és változatlan kép imbolyogni, reszketni kezdett. Az előtér háttér lett s az emlékezés csodás ecsettel új előtér varázsolt elem. Régi szép emlékek elevenedtek meg, bearanyozottan az Idő, a Mult varázsától: az emlékezés laterna magikáján.

Tulzsfolt, esőverte tátrai állomás. Száz meg száz mosolyvirágos, életpiros gyermekarc. Csupa tűz, csupa erő, csupa gazdag ígélet!

A kép változik. Haragoszöld óriási fenyvesek tövében pirostetős kis erdészlak. Vadszőlős tornácán piros-pozsgás leány vidám danolással köpül. Mikor meglát, elpirul; a Magasok romlatlan, egészséges, erős tündére megigézett.

Siető patak partján horgászó szegénylegény. Pödört bajuszu hetyke kurucivadék. Valahányszor a fölötte tornyosuló omladéokra néz, mély sóhaj két bensejéből. Őt se feledhetem.

Egy-egy mesés kilátás, amelynek csodálatos szépsége örökre beférkőzik az emberi szívébe.

Egy borzalmas vihar a Lomnici csúcson. Négyen összebujva, dideregve gubbasztottunk egy hatalmas szikla tövében. Fölöttünk zengett az ég, alattunk jajdult a mély és valahol a közelünkben kőlavina indult... A völgybe lejutni nem volt egy csöpp reményünk se. Akkor pokoli volt; most a visszaemlékezés mindennél édesebb.

A kép megint változik. Gyönyörű erdőpálistos hegy. A Glatz! Széles, havasi legelő. Éjjeli tíz óra. Zuhogó esőben az erdészlakot keressük. Egyszerre három kutya támadt reánk. Egymás hátának támaszkodva hatalmas doronggal védekezünk ketten, mert két társunk elmaradt tőlünk. Már-már fogytán volt az erőnk, az ebek üvöltése is hörögve tompult, mikor végre megjött a pásztor. Akkor kellemetlen volt, most szeretném újra átélni! De ki győzné mind elmondani!

Két kis, selymes kéz lefogta a szemem

Fölríadtam.

— Baby, fogadjunk, hogy maga az, — szóltam.

— Nagy dolog kitalálni!

Karcsi még mindig a csucson állott. Ilka még mindig aludt.

— Ünom magam! — szólt Baby.

— Én nem, — szóltam én.

— Önző! —

— Olvasson. Eléggé ellátta magát!

— Eh, nem lehet. Jobbat tanácsoljon.

— Fessen.

— Mit? Talán biz magát? Hát lehet itt festeni?

— Mit mondtam. Ott a lexikon, tanulmányozza.

— Hagyjon már békét! Hanem tudja mit? Fogadjunk!

— Mire?

— Arra, hogy maga ezt a nagy követ három vezényszavamra háromszor föl nem emeli.

— No hallja! Ha kétszer akkora volna...

— Fogadjunk hát! Egy „Tell-almába“. Áll?

— Áll!

— Rajta: Egyszer, másodszor... és várjon, kérem, várjon, holnap reggel harmadszor vezényelek. Bevárja?

— Nem, — mondtam bosszusan.

— No, csakhogy beugrott. Már nyugodt a lelkem. A sok leckéztetésért sikerült a bosszu.

Hegyi mese.

Az erdő titkos mély zajokat rejtő csöndjét valami furcsa bűbajos törvény a hegyi népek lelkébe nyomta. Nagykek szemü hallgatással tud a bacsa órákhosszat elülni füstös kis szálása előtt, a csak félig sejtett rejtélyes formákban égbefurakodó sziklákra vetíti halk tekintetét és belül az erdő csönddésimult száz sóhajlása, száz lassú rengése, kipikopi csobogása. Álomvilág a faházikók csöndes lakóinak lelke: nagy néha-néha vetődik szóba belőle valami kis szín, valami érdekes életmegnyilatkozás, úgy mint az erdő is csak néha bocsátja zengőre, süvöltőre titkát babonás ritka viharokban, vagy vízetapító halálfehér köveken és akárhol is, ha valahogyan vigyorgó közönségesre világosodik a máskor komolysötét lombokba bugyolált és szentnek sejtett ég és álomtalan friss fülek nagyon keresik a hangot.

Amikor hirtelenfekete fellegek dübörögtek felénk és a kavicsbélű mocskos árvízzel hadakozott nagy kérvelmetakarásunk, amikor agyonfélemlített a mindenünnét ravasz vérszomjasan

ránkhunyorgó fekete fenyőtörzsek vést recsegő fenenagysága és csodás megmenekülésünk tréfát szőlítgató öröme rázta a lelkünket: összekoccsintott a sorsunk az istvánovai parasztok védőasszonyával, mesés kisjézusos Máriával.

A jó asszonyok másnap is bekoctogtak százmunkás táborunkba csöndes türelmesen gyűjtött sok-sok málnájukkal, érett édesszagú kiskosár eprükkel s míg máskor immel-ámmal motyogtak egy-két igent, nemet, jó üzletet váró, rideg, barátságukra nem számító kérdéseinkre, most megeredt a hamar könnyű beszélgetés asszonyos utóréimüldözések, egymást túllicitálások, jajok, ejnyék és hálistenek ósdi kottáján. A nagy esemény úgy fölkaavarta az egyszerű lelküket, mint a hatalmas fenyesek hallgatagságát a tegnapi vad vihar. Városiasan tudákos, álomtalan füllel szívtam, egyre szívtam az együgyű igéket — feneketlen kútból előbugyborékoló pici cseppeket, összeállottak, felgyülemlettek, érző drótok mindent megértő nagy középpontjává dagadt lelkemben az ő rejtelmes életmeglátlásukba szélesültek. Kis mese került hozzám, mely régesrég álomba gubózta magát és megfeneklett a hegyi asszonyok lelke mélyén, amíg unalmas, egyszerű szavakba nem dobta az a különös, friss, érzéstelen munkásdélélőt.

1848 egyik füledt, tompán a tájra nyomódó délutánján torzonborz koldus járta súlyos zörgősen a Vrátnavölgy sziklák közt kanyargó ronda kocsiútját Tyerhováról az istvánovai fenyesek felé. Furcsa fekete szúrós szemei nem néztek se jobbra, se balra, érthetetlen csökönnyösséggel meredtek előre embert lesni, házat látni. Az út egyszerre csak kiszakad az egymásfelé dülő sziklafalak hatalmából és széles hegyoldalakat, hullámos messze erdőket mutat. Itt fordul egyet és a Varinka patak völgyét elhagyja. A rongyos öreg kettőzött buzgással sietett félig sebesvérző-refáradt lábain, félig görcsös öregbotján az erdő árnyékába, mely elkísérte egész a Roszugyec tövében meghuzódó faházikóig, Istvánováig.

Sohasem látták még a faluban. Olyan nem idevalósi a képe: összekuszáltan ajkára csüngő piszkos bajusza, nagy néha borotvált sörtés arca, egész feketesége kísérteties külsőt adtak rá, a kezeivel azért még jókat tudna csapni, ejjel az erdőn nem lehet jó vele a találkozás. Az ismeretlen betopogott minden kisudvarra, beszólt minden kiskapun: „Adjatok, adjatok fekete tyúk tojását!“ Mindenünnét ugyanaz a

felelet fordította vissza: „Nincs nekünk, öreg, amit kérsz, de menj csak a Tuzsba Tamásékhoz, azoknak van fekete tyúkja, fekete tyúk tojása!” Jól van, hát fölmászott a furcsa vágyak koldusa a felső faluvégre és bekopogott Tuzsba Tamáséknál. A bolondos koldust hosszún követte, idáig kísértle a megnemértő röhej. Kiváncsi kisgyerekek félősen lestek utána.

De Tuzsba Tamás nem adta oda a fekete tyúk tojását. Kinevette a tehetetlen tanácstalan szegényt és hahotájára rákontrázott béres, aszszony, gyerek. Minden oldalról döllyfős dühös szavak vigyorogtak a fájósan összezsugorodott zsebrákra: „nem mész az utadra, te golyhó, még tán a fekete tyúknkat is akarod!” Mintha semmi sem történt volna, hencegve tovább tett-vett mindenki. Az öreg dohogva, vérbefolyó haragos szemekkel totyogott ki toprongyosan Istvánovából. Az utolsó öregasszony egész jól látta, amit vékony sárga ujjával megfenyegette a falut. Átkot mondott. Baj lesz. És úgy is volt.

Alig tűnt el a titkos küldetésű csavargó, máris szurokfekete felhők ereszkedtek le a Roszgyec sziklahasadékain a szerencsétlen falu felé. Egykettőre olyan fekete lett az ég, mint a Tuzsba Tamásék fekete tyúkjának a szárnya. Egyet, kettőt, százat, nagyokat pattintott a levegőbe a féktelen villám, fülsiketelő dörgések követtek egymást összevissza. A kegyellenre dagadó patakok egyre hozták a kavicsos sok vizet. Összeálló ferde sugarakban dobált a zápor. Eltűntek az utak, a feketén tajtékozó, fröccskarikás ár szakadatlanul emelkedett. Sudár fatörzseket halálra rázott a vad szélvihar, pokoliasan recsegett, ropogott az egyszerűen ácsolt faházikók gyöngye oldala. Ahol rést zúz magának a dühöngő patak, ott jaj, vastagon dül be, mindent magával sodor a harsogó erő. A saras habok úgy elvitték Tuzsba Tamást és még vagy tizen-négy szívtelen istvánovait, gögös gazdát, csahosnyelvű asszonyt, szemtelen bámész kölyköket, mint az óriásszél a beléjerobbant zsindelyeket. Vitte, vitte, röpítette a százpizkú örvényes ár áldozatait, amíg csak a Vrátna kemény nagy sziklájába nem csaphatta őket. Így bűnhődtek meg a gonoszok, hogy helyke semmibevevést, mókás megnemértést, sziklot és szívtelenséget koptek az országút rejtélyes örök bolygójára.

Ahol természetes kapuba közelednek egymáshoz a sziklahegyoldalak (a Vrátnától kapta nevét az egész Felsővarinkavölgy): egyszerű

Máriaszobrocskát helyezett a falba a hátborsódzatató emlékezés. Odáig ért a víz a nagy áradáskor. Ha vigan pörgő szerkocsinkkal vásárolni arra jártunk, éppen csak hogy a dolog beszeneltvizeltsége tartott vissza a gúnyos semmireértékeléstől, — durva kezü favágó lehetett a meseter, — de ezentul mindig áhitattal néztem a rikitó vásári kéekkel feltünőremázolt üreget és torz lakóját. Ugy éreztem: benne beláthatok abba a litokzatos, mély zengésű hegyilélekbe, mely soha semmit el nem felejt és mindent furcsa álmvilágába gyúr, emberföltre magasít, csodálatos hitté varázsol, mesébe ringat s mely nem nyílik meg csak néha, úgy, mint nekem is akkor egyszer azon a világi beszédbe gyürközött feltünést epedő asszonyszáján.

Kessler Edgar.

Cserkésztábor Janosik országában.

Írta: Limbacher Bió.

(Vége)

A tábor szervezetében újítás volt az őrsi naposság rendszere. Az őrsi napos vitte az ételt az őrs asztalára, mosogatta a nyolc fiu csajkáját, tisztította a kormos sátorlámpást, súrolta, virággal díszítette az őrs asztalát.

A szolgálatokat (őrség, konyha) őrsönkint láftuk el. A sátoranya életét élénkké tették a türelmet igénylő kanálfaragás, az izgalmas őrsi akadályverseny, a kincskeresés, a kirándulások, hadijátékok.

Minden napsütéses, szép nap estéjén felvöröslött a máglya, a tábortűz. Julius 15-én a Nagy mesemondó emlékének szenteltük a tüzet. Ezen a hangulatos, ünnepies estén avattuk fel a farkas-őrs kis selyemzászlóját. Szép volt az ének az erdei emberek tüzénél:

„Lobogj előttünk, drága jel; zászlónk, büszkén lobogj!”

Hazagondolt ötven magyar fiu az Anyák tábortüzénél. Titkolt könny szökött a szabadban lakó, megféríasodott, megkeményedett emberbimbók szemébe, midőn a mélyszemű táborregős elmondta:

„S anyánkat, ezt az édes, jó anyát,

Óh Pistikém, szeresd, tiszteld, imádd!”

A vigság hejehujázott a jókedv tábortüzénél. Az utolsó máglyát a daliás kuruc időknék szenteltük.

A második pénteken érdekes, regényes kaland érte a tábort. A csapat fele kirándult s épen egy barátságos, tiszta holvarkában, tehénpásztorházban gunnyasztott, mikor hatalmas vihar dörgött végig a völgyön. A zápor folyóvá táplálta a hegyi vizeket. A habos szürkén zúduló patak kiduzzadt medréből s piszkosan rohanó árt zúditott a táborra. Az a húsz fiú, ki a táborban maradt, férfiasan kemény küzdelmet vívott az árral: övig érő vízben hordta a mély Láposrétről a vastag fenyőtörzset, sietve hevenyészett gáttal mentette meg a konyhát, a sátrakat. A vész elmúltával olyan volt a víz, hogy a tábori hidakon tutajoztak a magukat minden helyzetben feltaláló, minden csapást könnyen kiheverő vig mentők.

A dolgos kezek hamar elfeledték a kellemelenséget s vasárnapra jöhettek a vendégek, ünnepőbe öltözött, ragyogóra kikent-kifent tábor várta őket. Sokan is jöttek! A papák, a mamák, testvérek, turisták az éjjeli út után három óráig rázatták magukat a várnai szekéren, hogy viszoni-lássák vörösre sült, vihart, viszontagságot derekasan kiállt hegyi fiaikat. Szokatlan volt a sárgainges világban a színes emberáradat.

Érdekesekek, gyönyörűsépek voltak a fátrai kóborlások! Julius 18-án 23 fiu megmászta az 1710 méteres Kiskrivánt. Örökké szép marad ez a vándorlás az egymásba kapcsolódó hegyi réteken, aprófüvű legelőkön, törpefenyőerdőkben. Nem fogjuk elfelejteni sohasem azt, mikor megpillantottuk a Gruny oldalán barnálló szállást. Először beszéltünk a hegyfiával, a feltűrt kalapú, halinagalyás bacsával, ki bevezetett kormos tanyájába, hol barnás-piros ostyepkák füstölődnek s hol édes-csipős zsendicét szürcesöltünk pásztorágyon üldögélve.

Huszan felmáztunk a Sztyeni hegyirétes nyergére, innét leereszkedtünk a suttói völgybe, hol valóságos őserdővel küzdve megbámultuk a fátrai csodát: a 28 méter magasból csillogva alázuhanó hegyivízet, a suttói zuhatagot. Innét a pirostetős vágmenti Kralovánba mentünk le. Szép volt a naplemente a morajló Vágba siető Árvaparton. Rőt szörnyeteknek látszottak a sziklák s a folyózugásos alkonyba felvörösölt a tutajosok tüze.

Másnap az Árva, majd a regényes Bisztrica völgyben tértünk haza. A csapat öregebb cserkészei felmáztak a Tátrai-krivánra, majd megnézték a Vág felé emelkedő letűnt har-

cos korok emlékét: Sztrechnót és Óvárat. Hatan ellátogattunk a komáromi Jókai-csapat líptószentiványi táborába, hol szíves, magyaros vendéglátásban részesültünk. Komáromi testvéreink is eljöttek az eldugott Vrátnavölgybe. Szép volt az a pillanat, mikor a mi fehér munkászászlónk után a komáromi sirályok nehéz kékselyem lobogója csikorgott a rud tetejébe. Tekinteltünk megsimogatta zászlójukat s testvércsokos öleléssel szerettük volna magunkhoz ölelni a feszes-komolyan álló, zamatos-beszédű alföldi fiúkat. Éreztük, testvérek vagyunk!

Tyerhován eleinte idegenül bámultak meg a faviskók bocskoros lakói, de mikor ugyanezt a barnás-szürke ruhás, sárgainges csapatot a templom padjain pillantották meg, megszeret tek minket Tyerhován az egyszerű, rajongóan vallásos hegyilakók. Megszerettek minket: a vallás útján találkozott lelkünk! Mikor istentisztelet volt a táborban: ünnepőbe öltözött falusiak mormolták az imádság súlyos ígét!

De mi megszerettük a jámbor, istentéző, dolgos embereket. Bizony mennyivel könnyebb az alföldi paraszt dolga! A szegény hegyilakó gyakran ezer méterig mászik, hogy csekélyke szénáját lehozza. S amellet harcol viharral, árral, elemi csapással... Tudj' Isten, szívünkbe lopódtak az atyafiak.

Ha ránézek a bacsa hegyesképü csöpp fiára, ki a szálláson őrzi a juhokat, eszembe jut a költő szava s megértem azt:

„Tánc feszüljön a harangban,
Hajnalemer szíromlánc,
Mely magyar lányt, tót fiúcskát
Testvérláncre pöndörít,
Gyermekkezet gyermekkézbe,
Lelket fűzön tavaszláncba!”

Gyorsan elmúlt a szép négy hét. A vonat a csillogva kanyargó, várromos Vág mellett száguldott s vitte haza a sok vörösbőrű táborozót.

A pozsonyi cserkész emlékében soká fog-nak még élni a ködbe fúródó várnai sziklák, a Varinka, a szállás, a Kriván: a várnai tábor.

Új református teológia nyílt meg szept. 15-én 19 papjelölttel Losoncon. A teológia igazgatója Sörös Béla, tanárai pedig az egyes behívt gyakorlati lelkészek. A magyar teológiai szeminárium felállítása a hívek közadakozásából jött létre.

Páli Miklós:

Az álmos magyar erdő.

Uram, lásd, mily álmos ez az erdő,
Hogy szunnyad dermedten a sok ága.
A jeges fagy mindent beburkol,
Adj hát szent dalos tavaszodból
Csak egy parányi tüzet alája.

Pedig ugy-e, be szép zöld is volt régen
S hányszor gyönyörködhetél vele.
S most ime, néma, bús és halott,
Rég meg óh mennyit virított
Föl, föl hozzád a kék messzeségre.

És azt se mondhatod: „soh'se fogott szót“,
Hisz' ha viharzott, Te cibáltad,
A villámjait kezéd küldte
S ha Nap mosolygott meg felette
Rövid kis sugárral, hát Te szántad.

És óh, virágja is nőtt, bomlott, elég,
Ennyi tán nem élt sehol máshol.
Csupa bágyadt, fekete rózsza,
Uram, vedd le ősz-átkod róla
S szegény erdőt vedd meg a Haláltól.

Műhely.

A száraz elemek készítése.

Minden száraz elemhez először is edényre van szükségünk. Ez az edény, ép úgy, mint a nedves elemek edénye, lehet üvegből, de lehet fából is.

I. minta. Elemedényül bármely edényt használhatunk; de ha edényünk fából készült, tegyünk az edény fenekére egy üveglapot. Egy mm-es cinkpléhből vágjunk ki egy oly széles szalagot, hogy edényünknel 3 cm-rel alacsonyabb legyen. Formáljunk belőle hengert s állítsuk az edényünkben levő üveglapra. Előzőleg oly hosszú rézdrótot forrasszunk a hengerre, hogy edényünkéből 5—6 cm-re kiálljon. Ez lesz elemünk negatív sarka. Aztán állítsunk a hengerbe egy oly hosszú ivlámpaszenet, amely 2 cm-rel magasabb, mint az edényünk. Ez lesz elemünk pozitív sarka. Elemünk töltésére szalmiáksót és buzakeményítőt használunk. Kávéskanálnyi keményítőt oldjunk fel kevés hideg vízben s ezt az oldatot öntsük forró vízbe; megduzzadása után egy kávéskanál szalmiáksót és ugyanannyi glicerint öntsünk hozzá. Köz-

ben folyton keverjük az oldatot addig, míg a különböző anyagok teljesen fel nem oldódnak benne. Aztán emeljük le a tüzről s még melegen annyit öntsünk edényünkbe, hogy a cinket teljesen befedje. Tetejére aztán tegyünk fűrészport és hagyjuk kihűlni elemünket. Kihűlése után öntsünk rá forró parafinos gyantát vagy szurkot, amely, ha megszárad, alaposan elzárja edényünket. S ezzel kész is elemünk.

II. minta A második mintánk hasonlít az elsőhöz, csak hogy a pozitív elektródot vagyis a szenet egy kis gézzacskóba grafit és barnakőpor közé ágyazzuk be. Mind a két elektródot, a cinket és a szenet is, néhány órán át áztatjuk szalmiáksó-oldatba. Hintsük be edényünk fenekét vastagon szalmiáksóba áztatott fűrészporral s aztán állítsuk bele a szenet és a cinket edényünkbe és töltjük meg elemünket szalmiáksó fűrészporral s a benn fejlődő gázok kivételére még egy üvegsövet tegyünk bele s aztán zárjuk le elemünket.

A szárazban ezek azért terjednek annyira, mert egészen bezárhatók és sokkal könnyebben szállíthatók, mint a folyadékos elemek. Tábori telefonoknál, telegráfoknál, zseblámpákban, vasutakon, hajókon, fizikai szertárakban s általában mindenütt megtalálhatók, ahol csak rövid ideig tartó gyenge áramra szükség van. Fogjunk tehát mihamarább hozzá készítésükhöz és fáradozásunkat siker fogja koronázni.

(Komárom)

Hartenstein Vilmos.

Fakadó rügyek.

Tünődés.

Mért bánkódjam a felett, hogy
Mostoha a sorsom?
Egy a vége, bármikép is
Osztom avagy szorzom!

Mért búsítson multam kinja,
A jelenem gondja?
A jövőért bánkódni meg
Igen korán volna.

Majd megfordul a sorskerék;
Jó is lesz még dolgom!
Minden hitem Istenemben...
Mért búsítson sorsom?!

(Rimaszombat).

Virágh László.

Szeresd anyádat!

*Ha emberárban tántorogva
Az élet útján vándorolva,
Hiú álmoktól megsalatra,
Mentő sziklára nem akadva
Bolyongsz s vívód a létesítát
Segély nélkül nagy egymagadba:
Akkor tudod meg a nagy harcba,
Mi néked az édes anyád!*

*Nem lesz, ki szívével szeretne,
Gyöngéd szavával intne egyre,
S a csüggedőt biztatná szépen,
Feltartva őt az örvényszélen,
Mondván érette egy imát...
Ha elveszítéd jó szülédet
Csak akkor tudnád, mi volt néked,
Mi néked az édes anyád!*

(Rimaszombat.)

Szilassy István.

Egy kis fehér virágról.

Irla: Knüppel Károly.

Egyes emberek neve néha egész élettervet jelent. Ilyen a Szent Ferencé. Halála hétszázadik évfordulóját a keresztény világ a jövő 1926. évben készül megünnepelni.

Mások neve megint nem jelent ugyan életcél, de csengése oly kedves, elringató, est-harangszavu, lelket megnyugtató, vad indulatokat szelidítő, csupa jószág, ígérget, szépség. Napsugár lelkeknek is nevezhetnők őket. Életművészetre tanítanak. Ilyen a Jézus Anyjának a képe.

De nem róla akarok most szólni, a minden teremtmény fölött állóról, hanem egy ici-pici lélekről, kis fehér virágról. Nagyságára csak akkor figyelt fel a világ, mikor önéletrajza nyilvánosságra került. Ő maga pedig rózsaesővel árasztotta el a földet...

A lisieuxi Szent Terézről van szó. De mi csak „Kis Teréz“-nek mondjuk, vagy ahogy édes apja szerette szólítani kislány korában: „kis királynénk.“ Így közelebb áll hozzánk!

A kis Teréz napsugár lélek volt. Mint kármelita apáca fejezte be életét. Isten végtelen jószágának sugarai a lelkében futottak össze és ezeket kisugározta és kisugározza most is, hogy minél többben legyenek az Istenben hívők, a lélekvidámítók, a gyermekien boldogok.

Miként a mosolygó égbolt tiszta kékjében úszó pacsirta hálaéneke, olyan volt a kis Teréz mindennapi élete. Nem művelt nagy dolgokat, de szeretetével a kicsinyeket is nagyokká avatta. A gyermek aláztos lelkületével és kedvességgel simult a jószágos Istenhez. Egész lényé csupa szeretet, még akkor is, mikor lelke háborgott, testét szenvedés győtförte. Minden jelentéktelen apróságnak tudott örülni. S ezt a megbecsülhetetlen kincset, örökké ifjú kedélyét, megőrizte egész életén át, mely átsegítette

szenvedésein, megpróbáltatásain. Vallásos lelke megtanította őt jól és szépen élni. Valóságos élethölc volt. Mindent Istenre vonatkoztatott, mert „mit használ az embernek, ha az egész világot elnyeri, lelkének pedig kárát vallja.“

Mint író néha epikai mederben folyik az írása, máskor könnyes, panaszos elégiában csap át, hogy lirába, himnuszba magasztosuljon. Minden az „Isten akarata“.

Életében az apró erényeket gyakorolta s védenecit is „kis ösvényein“ kívánja vezetni. Kicsiben legyünk jók, — mondá — szentek, tökéletesek, abban, ami rendelkezésünkre áll, mert nagy dolgok véghez vitelére csak ritkán nyílik alkalom. — Ezért a mindennapi dolgokat végezzük egész lélekkel, ahogy ezt a kis Teréz tette.

Dr. Karácsonyi János: A magyar nemzet őstörténete 896-ig Nagyvárad 1924. A magát ösztönös kíváncsian ismerni akaró magyarság értékes történelmi munkát kapott, mely reális tényekből vont szigoruan logikus következtetések ügyes módszerével igyekszik az idő folyamán gyerekmesévé vedlett ősi igazságot a maga hamisítatlan eredetiségében tudatba varázsolni. Az ősz szerző, aki a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja és Erdély legkiválóbb tudósai közé tartozik, eleve kijelenti: „A hazugságot kerülni, az igazat megmondani! ez legszentebb kötelessége a történetírónak“. Gyönyörű elvéhez könyve mind a 100 oldalán keresztül ragaszkodik, még ha miatta nem egyszer hátba is kell vágni hiúságunkat meg hencsésünket. Karácsonyi magyar története szép, mert tárgyilagos, ami persze nem zárja ki, hogy az író nemzete iránt érzett természetes szeretete kellő formában mindenütt meg ne nyilatkozzék. Nincs a könyvben semmi nehézkes száraz tudákosság: minden ember szája ize szerint való kedves, könnyű olvasmány, mely szakembert, nem szakembert fölfrissít, a magyarok honfoglalás előtti életéről világos, jól ábrázoló képet nyújt. A mai érzélgős időkben ez a tárgyilagos könyv a magyarságnak józanító jó szolgálatot tesz. Magyar fiúnak nálunk ugyis alig van alkalmja nemzete történetével behatóbban foglalkozni: éppen azért ne hiányozzék ez a mű egy komoly diák polcáról sem!

A Régi Magyar Irodalom Breviáriuma Gyöngyösiig. Dr. Trócsányi Zoltánnak, a nagyserű tudósaknak, ez a munkája különösen a diá-

kok kezébe való. Megkedveltetí velük a régi magyar irodalmat, amelyet még a felnőttek közül is oly kevesen ismernek alaposan. Fölhasználja a legujabb kutatások eredményeit (benne van például a Gragger Róbert által nemrég fölfedezett Mária-síralom, a legelső általunk ismert magyar nyelvű vers) rövid és áttekintő képet ad minden nevezetesebb eseményről, hasznos és igazi „breviárium“, amint a könyv címe mondja. A szerző szemelvényekkel gazdagította munkáját és ezeket úgy válogatta össze, hogy érdekességük mellett jellemzőek is legyenek. A nagyközönség, épügy mint a diákság, megtalálja a könyvben azt, amire oly nagy szüksége van: népének szeretetére és megbecsülésére. A munkát a kiváló Voggenreiter Verlag magyar osztlálya adta ki, amely nemcsak élő magyar írók műveit népszerűsíti, hanem olvasóinak elméleti tudást is nyújt. A könyv ára 12 korona.

Dr. Tavaszy Sándor: *Apácai Cseri János* személyisége és világnézete (születésének 300-ik évfordulójára). Minerva Könyvtár 1. száma; ára 4 Kč. Az idén volt 300 esztendeje annak, hogy Apáczai, ez az áldott emlékü és érdemes magyar kultúrmunkás, pedagógus, író és filozófus megszületett. Szenvetéssel teli rövid élete alatt is nagyon sokat használt a nemzeti művelődés ügyének. Most a nagy évforduló alkalmából dr. Tavaszy Sándor, a kolozsvári kollégium tudós tanára, Apáczai kései utóda és tanítványa, szép dolgozatban rajzolja meg e kiváló férfiú egyéniségét, világnézetét és szomorú pályafutását a Minerva Könyvtár első füzetében.

Dr. Gál János: *Jókai élete és írói jelleme.* (Rákosi Jenő előszavával) 1925. Berlin. Voggenreiter Verlag magyar osztlálya. Ára 25. Kč. A nagy mesemondó születésének százéves évfordulója gazdag irodalmi termelést indított meg. Az alkalmi irodalom termékekei között méltó helyet foglal el dr. Gál János munkája is, amely elé a kiváló író: Rákosi Jenő adott előszót. Különösen érdekessé teszi Gál könyvét Jókai külföldi fordításainak általa először összeállított pontos jegyzéke és a szellemesen megszerkesztett térkép, amely Jókai könyveinek külföldi elterjedését szemlélteti.

A Magyar könyvtár régi füzetei új köntösben. A nagy elterjedtségnek és közkedveltségnek örvendő Magyar Könyvtár füzeteit most új köntösben, színes borító lappal ellátva hozza forgalomba kiadójuk. Az újabb jelent, csinos kiállítású füzetek közül különösen

figyelembe ajánljuk a következőket: *Wells:* Világok harca (Marslakók a földön). Az időgép; A gyémántcsináló; *Tolsztoj:* Népies elbeszélések; *Dickens:* Vázlatok; A koszlos ház; *Carli-le:* A gyémánt nyakék; *Zanquill:* A matrácsír (Heinéról); *Patapenko:* Egy vén diák elbeszéléseiből; *France:* Elbeszélések stb.

(Az itt ismertett könyvek megrendelhetők A Mi Lapunk könyvosztályánál. Portót nem számítunk.)

HIREK

A Magyar Tudományos Akadémia november 3-án üli meg fennállásának századik évét. Alapítója, Széchenyi István, ezzel az élő intézménnyel örök időkre irta be a nevét a magyar kultúra fejlődésének történetébe.

Magyar cserkésznaptár fog októberben megjelenni a Voggenreiter cég kiadásában. Erre, valamint a cég egyéb kiadványaira nyomtatékosan felhívjuk a magyar ifjuság figyelmét.

Szellemi olimpiászok zárták le a magyarországi középiskolák elmúlt tanévet Budapesten. Az egyik a Magyar Jövő országos diákdalversenye volt, a másik meg a Pintér Jenő tank. főigazgató által vezetett országos középiskolai tudományos versenyek volt. A Magyar Jövő ezidei IV. országos diákdalversenyén, mely május 23 és 24-én a Vigadóban folyt le, 20 intézet vett részt. A gyönyörű dalverseny óriási és lelkes közönség előtt ment végbe. A „mintadalárda“ címet a már másodizben győztes kaposvári realgimnazisták kapták meg. — Ugyszintén május 25-én huszonnyolc fővárosi és huszonkilenc vidéki középiskolából összesen 185 nyolcadikos tanuló jelentkezett tudományos versenyre és pedig a magyar irodalomból 41, a latinból 29, a történelemből 33, a földrajzból 14, mennyiségtanból 38 és rajzból 28 tanuló. A magyar írásbeli tétel ez volt: A törökvilág kora a magyar irodalomban, azoknak a regényeknek ismertetése és méltatása, melyek tárgyat a XVI. és XVII. századból vették. A latin tételek: 1. Tacitus egy részletét lefordítani szótár nélkül. 2. Magyar mondatok fordítása latinra. 3. Egy ötsoros latin epigrammát fogalmazni. A történelmi tétel: „Az európai államok gyarmatpolitikáinak történelmi kialakulása.“ A földrajzi tétel: „A tanuló iskolahelyének környezetrajza, tekintettel a természeti viszonyokra és lakosságra.“ Számtanból két tételt kellett megoldani: egy algebrai és egy geometriai. Rajzból: Csoportosított tárgyakat kellett tetszésszerűen technikával ábrázolni. Ilyen szellemi olimpiászokon helyt álló éles eszű, tisztá szívű, acélos akaratú ifjuság a jövő hatalmas hódítója! V. R.

Blaha Lujza, a magyar nemzet csalogánya, szept. 5-én töltötte be 75-ik évét. Ez alkalommal a látogatók hosszú sora üdvözölte a Budapesten lakó művésznőt, aki 50 éven át a közönség kedvence volt, aki énekével és játékaival valódi lelket öntött alakjaiba. A népszínműnek se előtte, se utána nem volt olyan előadó művésznője, mint Blaha Lujza. Hangjának üdeségével, iskolázottságával, társaságbeli finomságával mindenkit megbűvölt. Népszerűsége oly páratlan, hogy ahol megjelent, mindenütt diadallal fogadták a ritka tehetségű, roppant tanulékony művésznőt s dalával nem tudtak befelni. Ezért nevezik a magyar nemzet csalogányának.

Erdélyben a következő diáklapok jelennek meg: a) *Ifjú Erdély*, az erdélyi magyar ifjuság lapja, havonként hoz érdekes cikkeket, képeket. A bibliakörök munkáját irányítja s igen elterjedt, kedvelt ifju folyóirat. b) *Erdélyi Magyar Lányok* ifj. folyóirat szintén igen változatos tartalommal vonzza magához Erdély leányait c) *A Brassói Diákok* litografált lap. Az örök diáktörékvés és ifjú lelkesedés tüze az ápolója és tenntartója, d) *A Diák-világ* a jobb jövő felé mutat. Rajzát adja a közelmúlt magyar diákjának s megfesti az eszményi jövő képét is.

Német cserkészek és pedig 16 szilénzia és 30 bajor nézték meg a nyáron Budapestet és a és a Bakony Balaton környékén fekvő cserkész-táborokat.

A piaristák magyarországi gimnáziumainak cserkészei a nyáron Nagymaros vidékén táboroztak. Ott volt a debreceni, 3 budapesti, magyaróvári, nagykanizsai, szegedi, tatnai és veszprémi csapat. A tábort egy három felől erdővel körülvett hatalmas tisztáson ütötték fel; külön-külön egymás mellett ékeskedtek a táborok. Napos órs végezte a főzést minden csapatnál. Ötször éltek. Minden nap volt felváltva vízi kiképzés, csónakázás, fürdés, mars-gyakorlat, torna, botanizálás, harcjáték, cserkészlet, nyomkeresés, ének, zene, körberóta, méta, stb. Este közös táborütnél ült össze a mintegy 400 főnyi cserkészhad. Vendég mindennap volt bőven. Mi mikor szállunk egyszer közös táborba?

A Ludolf-féle szám titka. (Eleőd Huba VII. o. tan.-tól.) A Ludolf-féle szám titka az, amit nem tudunk belőle megjegyezni. Sokszor abban a helyzetben vagyunk, hogy feltétlenül több mint két tizedesnyi pontossággal legyen meg s nincs

módunk könyvből kiolvasni. Ilyenkor vesszük az első három páratlan számjegyet és megkettőztetve leírjuk egymás után így: 113,355. Ha most középen kettévágjuk e számot és a baloldalával elosztjuk a jobb oldali számot, vagyis $355:113$, megkapjuk a π értékét hat tizedesnyi pontossággal. ($\pi = 3.141592$).

Diákjaink száma. A losonci áll. reál-gimnáziumba 493 rendes és 6 magántanuló iratkozott be (8-al kevesebben, mint a múlt évben.) A rimaszombati áll. reál-gimnázium magyar tanulóinak száma 299 (4-gyel kevesebb, mint tavaly.) Másutt hányan iratkoztak be?

A magyar falu vendége volt kilenc napig a Kiskárpátok négy cserkésze. Muszáj volt már az alföldieket is látni, átérezni a magyar parasztilág egészséges természetességét, az örök falut a maga csodálatosan életes életében. Galántáról indultak augusztus 21-én, Királyfától a Vág mentén jártak Gútáig, ahol a messzi hegyekből ideszakadt folyó széles lassúsággal beleömlik a Kis Dunába. Innen fölmentek Nádszegre, majd elkanyarodtak a Feketeviz és Dudvág vidékére és sorra látogatták a Mátyásföld falvait. A jókai komp áttette őket a Csallóközbe, bekalandozták ezt is Dunaszerdahelytől egész a fővárosig. A majd 200 km.-es utat legnagyobbbrészt gyalog járták, de azért nem egyszer akadt kocsis is, mely elvitte őket „igenyöst a telefonszobrok mellett“ a legközelebbi faluig, sőt Negyedről Kamocsára halászlagyikkal ereszkedtek le a Vágon. Ahova eljutottak, magyaros vendégszeretet fogadta őket, ételre sehol egy garast nem kellett költeniök, urasan aludtak, a két katonasátrat csak egyszer verték fel, hogy az estét táborütnél tölthessék a kisdunai nádas mellett. A kislétföldi magyar falu népének első találkozója a cserkészekkel tenyeret rázó lelkes barátságot csiholt a jövőnek. Soha magyar gyerekek annyi istenáldást erre nem kívántak, mint ennek a négynek. Beszédessé vált köztük az erős szervusszal barátjukká fogadott libápasztorgyerek és simogató szemű hallgatók lettek az öregek, ha megszólaltatták nótáikat. Az a sok történet, ami végtelen idők óta ázuhog ezen a vidéken, száz meg száz tanulságos új tapasztalatban rögződött a vándorokba értékes emlékezés: Deáki hires bencéstemploma, a peredi 48-as csataemlék, a kajali méhes, a gútai kuruc földvár, a somorjai négyhajós ősi istenháza, a tallósi dohányültetvények és a földemesi modern

sajtgyár jellemző képpé társultak össze, mely szépen adja a hit és munka gyönyörű országát. Ez a vándorlás különben hatalmas területen készítette elő a nemsokára meginduló prágai magyar diáksegélymozgalmat 50 helyen igérték meg, hogy gyűjteni fognak. A vándorcserkészek azzal a büszke tudattal jöttek haza, hogy fölfedezték csapatunk számára a legszebb kirándulóhelyet, ahol barátságra, sok mesére, vig játékokra várnak véreink, csöndes kis magyar parasztgyerekek.

„A Mi Lapunk“ könyvosztálya. Kedves olvasóinknak s általában a tanuló ifjuság érdekeit kívánjuk szolgálni, amikor „A Mi Lapunk könyvosztálya“-nak megszervezésével bárhol hirdetett vallásos, szépirodalmi és tudományos művet — a portó felszámítása nélkül — megrendelésre szállíthatunk. Diákok! Cserkészek! Támogassátok rendeléseitekkel könyvosztályunkat! A pénzt előre kell beküldeni, illetve utánvételezzük. A Mi Lapunk könyvosztályánál megrendelhető rádiókönyvek: Horváth László: A rádióamateur kézikönyve 28 Kcs. — Mende Jenő: A rádiótelefon (Kultura és Tudomány) 28 Kcs. — Milakovszky László: A rádiótelefon és készítése 14 Kcs. — H. Günther: Das Radiobuch 36 Kcs. — Rádió für Alle. Füzeteként 4 Kcs. Ujdonságok: Darkó István: Két ember egy árnyék 25 Kcs. — Egri Viktor: Pierre találkozás 12 Kcs. — Ugyanez, a szerző kézjegyével ellátott amateur példány, finom papirosra 20 Kcs. — Dr. Alapy Gyula és Fülöp Zsigmond: Jókai emlékkönyve 15 Kcs. — Továbbá L. Voggenreiter Verlag kiadványai. A cserkészkönyvtár füzetei.

Nyári pályázataink.

A júniusi számban közölt pályázatainkra kevés mű érkezett be. Pályázatunkkal a diákok kincseinek felhordására óhajtottunk alkalmat adni. De úgy látszik, a nyári melegben és a nagyszünet örömei közt sokan megfeledkeztek pályázatunkról és készen levő dolgoikat határidőre nem küldötték be. Azért pályázatunkat újból kiírjuk, illetve a határidőt november hó 10-éig kitoljuk. Feltételek a régiek.

A pályázat pontjai a következők:

1. Szabad tárgyú költemény.
2. Szabad tárgyú történelmi elbeszélés.
3. Fizikai, természettudományi, irodalomtörténeti dolgozat.
4. Valamely kevésbé ismeretes népmese,

a nép szájáról ellesve, lehetőleg fonetikus átírásban.

5. Eredeti fényképfelvétel, rajz, festmény, esetleg zenedarab, linoleum-metszet.

6. A szlovenszkói (ruszinszkói) magyar diák hivatása.

7. Elbeszélés a tábori élet köréből.

A pályázatban mindenki részt vehet. A felső és alsó osztályok külön elbírálásban részesülnek.

A jutalom egy-egy értekes könyv.

Rajta fiúk, lányok! Mutassátok meg, hogy mit tudtok és cáfoljatok rá arra a sokat hangzatos kifogásra, hogy a diáknak nincs egy perc szabad ideje.

„A Mi Lapunk“ szerkesztősége.

Gyűjtsünk előfizetőket.

„A Mi Lapunk“ szerkesztősége hatalmasan megnagyobbult. Scherer Lajos tanár, régi, kipróbált munkássága mellett a szerkesztői tisztség terhének egy részét Tamás Lajos (Bratislava, Hosszu-u. 37), a kiváló költő vállalta. Főmunkatársul sikerült megnyerni dr. Fenyves Pált (Jelenlegi címe: Budapest, I. Gellérthegy u. 1. III.), az elismert aestétikust és író. Ezenkívül a legjobb magyar írók írásaik javát ígérték ajándékolni egy-egy virágszállként, ifjuságunk számára. Jövő januárban megkezdjük Mátrai Guidó „Fiúk a Hányban“ című, A Mi Lapunk számára készült érdekes ifjusági regényét. Lapunk képekkel, új rovatokkal, gazdagabb tartalommal fog megjelenni. E mellett ifjuságunk szárnyprórgálgatásainak is mindig szorítunk helyet.

Mindezt azonban csak akkor hajthatjuk végre, ha a szlovenszkói és ruszinszkói ifjuság szívvel-lelélekkel áll táborunkba. Mindenki a saját érdekében kívül az egész itteni magyar ifjuság hátláját érdemli ki, ha A Mi Lapunkat terjeszti, előfizetőket, barátokat szerez számára. Aki 10 előfizetőt szerez lapunknak, egy évig ingyen kapja az „A Mi Lapunk“-at. Azok között pedig, akik legalább három előfizetőt küldenek be, a megjelölt „Magyar cserkészek naptár“-át és más értekes könyvet sorolunk ki.

Lapunk hivatásának csak akkor tud eleget tenni, ha előfizetőinek száma a mostaninak kétszázszorosára emelkedik.

Azért munkára fel! Mindenki terjessze A Mi Lapunkat. Gyűjtsünk minél több előfizetőt!

FEJTÖRŐ

1.) Keresztzórejtvény. Fischer Tibortól.

1	17			4	25	25	27
2			20		5		
3		6		22			
	7				24		
8			9				
18	10		21				28
11	19	12				26	
15				14			
15				16			

Vízszintesen: 1. Házállat. 2. Ilyen támadás is van. 3. A szülő teszi, ha gyermeke rossz. 4. Az erdő legravaszabb állata. 5. Régi ruhákra, rongyra mondják. 6. Kenyeret süt. 7. A Mi Lapunk mostanában az. 8. Ábrahám feleségének neve. 9. Tüskéje van, de nem disznó. 10. A teniszről használják.

11. A legszebb házállat. 12. Aki okozza, annak meg is kell azt fizetnie. 13. Menyasszonyra mondják. 14. Ha a hajó ilyet kap, elsüllyed. 15. Gazdasági számszám. 16. Takarmány.

Függőlegesen: 1. Fűszer. 17. Ez nem lehet mindenki. 18. Minden testnek van. 19. Az időt méri. 7. Betegség más neve. 6. A lónak a körme. 20. A liszt vízzel keverve az. 21. Fürdenek benne. 22. Az egészséges húsról mondják a zsidók. 23. Ahol a házállatok tartózkodnak. 24. A nap teszi, a hold is, de a szakács is. 14. Ezt a befőttön találni. 25. A régiek falat törtek vele, de házi állatra is mondják. 26. Gyárakban van, erőforrás. 27. Távolra mutató névmás. 28. Kőrmös halnak is mondják.

2 Szórejtvény, Szilassy Istvántól.

„Sok szemem van, még se látok.

Foglyokkal rossz lábon állok.

Levegőt én sohse szívok;

Ha fölvesznek, mindig rivok. Mi ez?

3.) Sakkrejtvény. Korenchy Rezsőtől.

(Lóugrás szerint.)

*Mín-	gány	ga	di
lo-	csé-	den	a
ci-	ma-	vát	ri.

4.) Tréfás kérdések. Farkas Antaltól.

a) Hol foldozta meg Szt. Pál a köpönyegét?

b) Egy a feje, száz a szeme, még se lát. Mi ez?

5. Számrejtvény. Három hindu velt egy kosár fügét. Este elaludtak. Éjjel az egyik megette a fügék egyharmadát. Utána a másik is megette a maradék egyharmadát. Így a harmadik is. Reggel csak 24 füge volt a kosárban. Kérdés, mennyi fügét evett meg mindegyik és mennyi volt összesen a kosárban?

Jegyzet. A megfejtést november hó 10-éig levelezőlapra kell küldeni. A megfejtők közt értékes könyvet sorsolunk ki.

A juniusi fejtörő megfejtése.

1.) *Sakkrejtvény.* „Az ifjuság serdülni vágy s haladni; Boldog, ki szívben gyermek tud maradni.” Tompa.

2.) *Rejtett nevek:* magyar, olasz, szerb, japán, német, román, cseh.

3.) *Betűrejtvény:* csavar, avar, var.

4.) *Keresztzórejtvény:* Vízszintesen: 1 bab, 2 hadar, 3 kel, 4 apa, 5 unoka, 6 eb, 7 rak, 8 élető, 9 teió, 10 fiu, 11 erdő, 12 élc, 13 Kock, 14 Csehszlovákia. — Függőlegesen: 15. Baden-Powell, 1 bak, 16 bal, 17 perec, 18 Bars, 19 kde, 9 léz, 10 fok, 20 pici, 21 apuka.

Nyertes lett: Stern Dezső IV. o. tanuló Rimaszécs. Farkas Gyula: „Forongó lelkek” című ifj. regényt elküldöttük címére.

SPORT

A magyar futballkirályt, Orth Györgyöt, nagy baleset érte Bécsben, ahol verseny közben Tandler térdbe rugta, úgy hogy térdcsontja kiugrott és messzire eltávolodott. Orth György szint, ragyogást és győzelmes erőt adott a MTK csapat játéknak. Orvosi vélemény szerint Orth soha többé nem fog tudni labdába rugni.

Herzog Margit, nem régen még a losonci leánycserkész csapat tagja, a teniszről oly kitarással és művészettel üzi, hogy elnyerte a délszlovenszkoói tenisz-bajnok címét. Finom, számító és nagyszerű taktikájával mindenütt, ahol versenyre kél, diadalt arat és a közönség elismerését vívja ki.

Éjjeli cserkészjáték a szabadban. Több fiu villamos kizárólagokkal felszerelve eltávolozik. Rövid idő múlva üldözésükre indul a többi. A menekülőknél percenként világítaniok kell. Igazán érdekes és tanulságos akkor lesz a játék, ha az üldözők ügyesen, észrevétlenül tudnak közelíteni. Éjjeli közelítésnél vigyázni kell a háttérre, mert az egyenesen, szabadon álló ember alakja erősen kiemelkedik a világosabb mennyholtozatból, azért a legjobb, ha árkokban, mélyedésekben, biztos fedezetben közelítünk. Éjjel különösen lassan és óvatosan kell mozogni, mert nem látjuk magunk előtt a talajt s könnyen zajt üthetünk. Azt sem szabad elfelejteni, hogy éjjel a neszt erősebben hallatszák. Csöndesen járjunk, kerüljük a száraz ágakat és helyezkedjünk mindig lábujjhegyre. Négykézláb megközelítésnél rakjuk éppen oda a lábakat, ahol a kezeink voltak. Ha észrevesznek bennünket, legjobb csöndben meghuzódnunk. Ügyes lámpás fiuk maguk mellett hagyják elmenni üldözőket, hogy a hátuk mögött aztán annál jobban világítsanak. Még ügyesebb „fogók”-nál ilyesmi persze nem sikerül. Ha a lámpavivőket mind elfogták, a vezető gyülekezőt füttyül s ezzel jelzi a játék végét.

LEVELESLÁDA.

Kubinszky Géza, Előfizetésed beérkezett. Szabó Béla ref. lelkész urnak. A Mi Lapunk összes számait, az elsőt kivéve, elküldtem címére. A régi évfolyamok ára 10 korona, az eredetinek a fele. **Raisz Ernő.** Hát bizony esős volt a nyár s nem igen lehetett az erdő vadját meglepni és a fényképezőgép lemezén megörökíteni. De beküldött felvételeid így is szépek. Részt vesznek a pályázaton. A gyömbéri találkozót még nem felejtettem el. Üdv! **Farkas Zoltán.** Csak hogy megszólalt megint! Pályaválasztása helyes. A volt parancsnok ur címe: Karle Sándor. tanárképzővel kapcsolatos gyakorló gimnáziumi igazgató Pannonhalma. **Dr. Szerényi Ferdinand.** A cserkésznaplár kézirata már elvándorolt a nyomdába. **Kessler Edgar.** Igaza van! Tamás Lajos szeptemberi számunkban közölt szép költeményébe sajtóhiba csuszott. A 3. versszak utolsó szövegében „szála” helyett „szálon”; a 4. versnek 2. sorában „kikeresztelte” helyett „kirekesztette” olvasandó. A sajtó ördögei bizony sokszor kifognak rajtunk. Levél ment. **Urr Ida.** Nagy küzdelemlünkben jól esnek elismerő sorai. Berlinben se feledkezzék meg rólunk! Üdv! **Lehotzky Péter.** Uj cimedet bejegyeztem. **Farkas Antal.** Köszönöm az új előfizetést. Csak buzgólkodjatok, hogy szebb legyen, mert szebbnek kell lennie, A Mi Lapunknak. Fejtörődöt várom. **B. Ferenc.** A kirándulás verses leírása nem sikerült. Hosszu lére van eresztve rossz rímekkel (útra óra, takaróba-bunda), hibás írással (had, egyget, halgat, stb.). Ettől a szerkesztőség tagjai is megijedtek és a fára menekedtek. **B. Klára.** Be van sorozva, csak kissé nagyon képletes. **Gönczy Károly.** Csak buzgólkodj és gyűjts minél több előfizetést. Ilyen ifjak kellene nekünk! **Daru.** A három mű beérkezett és részt vesz a pályázaton. A névváltoztatást nem helyeslem. Írásait mindig szívesen látom. Hogy a cserkészetet folytatja, igen dicséretes. Jó munkát! **Horváth István.** Csekkünk legközelebb lesz csak. Tessék addig pénztalványt használni. Örvendek, hogy a katonaságnál sem feledkezik meg a 13 cserkésztróvénnyről és A Mi Lapunkról. Üdv! **H. I.** „Patagon, a vicces fiú” szellemes, eleven, de sok helyt izléstelen és durva. Nem közöljük. **Cs. István.** Verseid még igen dőcögősek. Jobbat kérek! **Teleký.** Az egyik jön. A többi nem vált be. A régi évfolyamok ára 10—10 korona. — **Horváth István** A Kazinczy-Társaság Könyvbarátainak Társasága könyveire évi 30 kottát a következő címre küldhet be: „Sziklay Ferenc Košice Kassa, Éder-u 9.” Csak pártolja bátran! **L. Rezső Diószeg.** Verseid közül legjobb az „Ármány isten.” Van érzéke a költészethez, de gondolatai még zavarosak és tulzsufolja érzéseit színekkel. A „Falusi éjszakák nyáron” című versét legkevésbé érheti az utóbbi vád, de témája semmitmondó és amugy sem való diák-lapba. Talán ir még jobbat is!

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel hozom „A Mi Lapunk” olvasóinak szíves tudomására, hogy óra- és ékszerüzletemet saját házamba, Vasuti-u. 3. sz. alá helyeztem át. Lučenec—Losonc. — Tisztelettel

HAÁSZ LAJOS.

Deutsch József szállodája
Lučenec—Losonc, Masaryk-utca 21.

REDLINGER IGNÁC
KÖNYV-ÉS
PAPIRKERESKEDÉSE
LUČENEC LOSONC

KLEIN SAMU

VASKERESKEDŐ
LUČENEC—LOSONC

MIZSÚR JÓZSEF

zongorakészítő és hangoló
LUČENEC—LOSONCZ

Elvállalja mindennemű hangszer szakszerű javítását; raktáron tart bel- és külföldi hangszereket és mindenfajta hangszerkelléket

Diákok!
Cserkészek!

Hol vásároljátok író-és papírszereiteket félig ingyen?

csakis
Biró Márkusnál

a gimnázium mellett Lučenec

Minden 2 Ké. értékű vásárlás után blokkot kaptok, 10 blokk után pedig 1 ért. tárgyat!

HA OLCSON ÉS JÓL

akarja iskolai szükségletét beszerezni, forduljon bizalommal

Klein Géza könyvkereskedéséhez Rimavská-Sobótán

AHOL TANÁRI NOTESZT KAP RÁADÁSUL.

VÁRADY JÓZSEF

KULTURA

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN
LUČENEC—LOSONCZ

KAPHATÓK AZ ALÁBBI
000000 MŰVEK: 000000

Minerva könyvtár: 1. Dr. Tavaszgy Sándor: Apácai Cseri János személyisége és világnénete. Születésének 300. évfordulójára alkalmából. Ára 4 K.

E könyvek terjesztői 10% engedményt és minden 10 példányra egy ingyen példányt kapnak. — Kérje használt olcsó ifjúsági műveink raktárjegyzékét.

Magyar Népkönyvtárának füzetei: 1. Rajka László: Szavalókönyv. 2. György Lajos: Historiás könyvveszke 3. Csúry Bálint: Lakodalmas könyvveszke. 4—5. Abonyi: A belyár kenője (népszimni). 6. Egy néprök: A földmérés könyve. 7. Kristóf György: Bokréta Jókai műveiből. 8—9. Benedek E.: Magyarok története. (Egyes szám ára 5, keltés száma 8 Ké.)